بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލައިގެ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **މައްސަލައިގެ ނަންބަރު:** 2016/HC-A/145
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**
  - ނަން: އޭޑީކޭ ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
  - ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު: C-41/2006
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: [illegible]/ މާލެ
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: [illegible]/ މާލެ

- **އިސްތިއުނާފުގެ ދެކޮޅު ފަރާތް:**
  - ނަން: ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް
  - ރަޖިސްޓްރޭޝަން ނަންބަރު: C-793/2008
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: އެޗް.ޑީ.ސީ ބިލްޑިންގް/ ހުޅުމާލެ
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: އެޗް.ޑީ.ސީ ބިލްޑިންގް/ ހުޅުމާލެ

- **ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:** 28 މާރިޗު 2016 * **ނިމުނު ތާރީޚު:** 20 ޖުލައި 2016

- **އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު މައްސަލަ:**
- ނަންބަރު: 308/HMC/2013
- ނިންމި ކޯޓު: ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރު: [illegible]
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 23 ޖޫން 2013 * ނިމުނު ތާރީޚު: 24 ޑިސެންބަރު 2015

- **މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުން:**

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޢޫފް އިބްރާހީމް، އިސްވެރި ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ދީދީ، ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

● ދަޢުވާގެ ޚުލާސާ:

މިއީ، ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބެލެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި، ދަޢުވާދައްކުވާ ފަރާތަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑެވެ.

● ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

-1 ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.

-2 ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާއަކީ، މި މައްސަލައިގައި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި [illegible] [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 10 އޮކްޓޫބަރު 2010 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރި ނަންބަރު HDC/LDL/10/139 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު M1-05 ސައިޓު ބިން އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ފައިސާ ދައްކަވާފައި ނުވާތީ، 13 ޖޫން 2013 ވަނަ ދުވަހާއި ހަމައަށް [illegible] [illegible] [illegible] ލިމިޓެޑުން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަނަށް ލިބެންޖެހޭ [illegible] [illegible] 107,616.66ރ (އެއްލައްކަ ހަތްހާސް ހަސަތޭކަ ސޯޅަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަ ލާރި) [illegible]، އެއްބަސްވުމުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުން ސައިޓު ބިން [illegible] [illegible] ކޯޕަރޭޝަނުން [illegible] [illegible] ނުވާތީ، ސައިޓު ބިން

ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި ހަވާލުކުރާ ދުވަހާއި ހަމައަށް އެއްބަސްވުމުގެ 07 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަތުން ކުލި ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ލިބިގަތުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ސިނާއީ ބިމުގައި ބޭނުންކުރާ ކަރަންޓާއި ފެނުގެ ބިލުތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްވާނަމަ އެފައިސާ [illegible] ފަރާތަށް ލިބިދިނުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެދަށުން [illegible] ޓެކްސް ފަދަ [illegible] ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް ވާނަމަ އެފައިސާ [illegible] ފަރާތަށް ލިބިދިނުމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ސިނާއީ ބިމާ ހަވާލުކުރުމުން އަދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން [illegible]

އެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމަވާފައިވަނީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާ ދެމެދު 10 ޑިސެމްބަރު 2010 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރެވުނު ނަންބަރު HDC/LDL/10/139 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑަށް ކުއްޔަށް ދީފައިވާ ނަންބަރު M1-05 ސިނާއީ ބިމުގެ އެއްބަސްވުމުގެ 07 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން 13 ޖަނަވަރީ 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ކުލީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާވާ 613,238.05ރ (ހަލައްކަ ތޭރަހާސް ދުއިސައްތަ ތިރީސް އަށް ރުފިޔާ ފަސް ލާރި) އާއި މަހު މަހުން ދައްކަންޖެހޭ ކުލި ނުދައްކާހުރި ސަބަބުން އެއްބަސްވުމުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާގެ ގޮތުގައި [illegible] 159,486.61ރ (އެއްލައްކަ ފަންސާސް ނުވަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ އަށްޑިހަ ހަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް އެއް ލާރި) ޖުމުލަ 772,724.66ރ (ހަތްލައްކަ ހަތްދިހަ ދެހާސް ހަތްސަތޭކަ ސައުވީސް ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސް ހަ ލާރި) އަދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް އެޓޯލް ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަންޖެހޭ [illegible] ޕެރަޑައިސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible]

[illegible] ޕެރަޑައިސް [illegible] ލިމިޓެޑްގެ [illegible] 13 ޑިސެމްބަރު 2015 ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ރ772,724.66 (ހަތްލައްކަ ހަތްދިހަދެހާސް ހަތްސަތޭކަ ސައުވީސް ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސްހަ ލާރި) އާއި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުޅުމާލޭ ނަންބަރު M1-05 ސައިޓާ ބިމުން ދައްކަންޖެހޭ ކުއްޔާއި [illegible] ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްއަށް [illegible] [illegible] ވިއަދު (24 ޑިސެމްބަރު 2015) އިން ފެށިގެން 09 (ނުވައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެ މަހަކުވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް [illegible] [illegible] ތެރޭގައި [illegible] [illegible] ޖޫރިމަނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕެރަޑައިސް [illegible] ލިމިޓެޑަށް އަންގައި، މިމުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މިފައިސާ ނުދައްކައިފިނަމަ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑާއި [illegible] ޕެރަޑައިސް [illegible] ލިމިޓެޑް އާ ދެމެދު 10 އޮކްޓޫބަރު 2010 ދުވަހު ސޮއިކުރެވުނު ނަންބަރު HDC/LDL/10/139 އެއްބަސްވުން ނިމުމަކަށް ގެނައުމާއި، އަދި މިއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] ޕެރަޑައިސް [illegible] ލިމިޓެޑްއަށް ކުއްޔަށްދީފައިވާ ހުޅުމާލޭގެ ނަންބަރު M1-05 ސައިޓާ ބިމުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ނަންބަރު M1-05 ސައިޓާ ބިން އަނބުރާ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ހަވާލުކުރަންޖެހޭނެކަމަށް [illegible] ޕެރަޑައިސް [illegible] [illegible]، އަދި މިސައިޓާ ބިން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑާއި [illegible].

3- ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އެޗްޑީސީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެދުނުކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާތަކަކީ:-

- އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާއި، އިސްތިއުނާފަށްރައްދުވާ ފަރާތާއި ދެމެދު ކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުއްޔާއި ޓްރިމިނޭޓްގެ ފައިސާ ކޮންޑޮމިނިއަމް ދައްކާފައިވާ ނަންބަރު M1-05 ސައިޓާއި ބިމުގެ ކުލި ހަމަވުމުގެ މުއްސަނދިކަމަށް، ހަމައެކަނި އެއްބިމުގެ ކުއްޔާއި ޓްރިމިނޭޝަން ވަކިން ދައްކާކަމުގެ ބޮޑުން މުއްސަނދިކަމެއް ކަމުން ނުވާނެތީ، މި ސަބަބުން އެޗްޑީސީ ރިޢާޔަތްކުރައްވައި ނުވާކަމާއި، މި އެންމެހާ ބިންތަކާއި ގުޅުން އޮތުމަކީ ޤަސްދުކޮށްފައިވާ ކަމެއް ނޫނެވެ، މިމުއްސަނދި ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބޭނުމުގެ އިޖުރާއަތް އެޗްޑީސީ ލިބިގެން ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

4- ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެޗްޑީސީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާތަކާއި، އެނގުނުކުރުމާއި ގުޅޭގޮތުން އެޗްޑީސީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑާއި މިއިސްތިއުނާފު ދައުވާ ރައްދުވާ ފަރާތަށް ޑޮކިއުމަންޓް ޓްރާންސްފަރ ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ބެލުމުގައި ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، މަޖިލީހުގައި ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ޝަރީޢަތް އަދި ފާޅުގެ ނަޒަރުކުރުން ވިސްނައި ބެލިއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ.

(ށ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާއަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އެޗްޑީސީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 10 އޮކްޓޫބަރު 2010 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރި ނަންބަރު HDC/LDL/10/139 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޗްޑީސީ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ލިމިޓެޑަށް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ނަންބަރު M1-05 ސައިޓާއި ބިމަށް އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާ ގޮތަށް ފައިސާ ދައްކަވަން ނުދެއްވި، 13 ޖޫން 2013 ވަނަ ދުވަހާއި ހަމައަށް

އެކޯން ޖެނެރަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކާ ރ107,616.66 (އެއްލައްކަ ހަތްހާސް ހަސަތޭކަ ސޯޅަ ރުފިޔާ ފަސްދޮޅަސްހަ ލާރި) ލިބިގަތުމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ސިޓީއި ބިން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑަށް ހަވާލުކޮށްދިނުމަށް ނުވާތީ، ސިޓީއި ބިން ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި ހަވާލުކުރާ ދުވާލު ހަމައަށް އެއްބަސްވުމުގެ 07 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެކޯން ޖެނެރަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ އަތުން ކުލި ލިބިގަތުމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާގެ ފައިސާ ލިބިގަތުމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ސިޓީއި ބިމުގައި ބޭނުންކުރާ ކަރަންޓާއި ފެނުގެ ބިލުތަކާ ގުޅޭގޮތުން [illegible] ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްވާނަމަ އެފައިސާ [illegible] ވަގުތުން [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުދައްކާނަމަ އެފައިސާ [illegible] ވަގުތުން [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ސިޓީއި ބިމާ ހަވާލުކުރުމާއި އަދި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑްގެ ވަކީލުން ދައުވާ ކުރުމުން [illegible] [illegible] އެދިގެން [illegible].

(ށ) ދެވަނަ ނުކުތާ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 52

ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދަށު ކޯޓުތަކަކީ، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި މައްސަލަ ބެލުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ނުވަތަ ޤާނޫނުން އެހެން ކޯޓަކާ ހަވާލުކޮށްފައިނުވާ މައްސަލަތައް ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގައި އަޑުއަހާ ކޯޓުތަކަށްކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުން [illegible] މައިގަނޑު [illegible] އަދި މަތީ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމާއި، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ [illegible] މަތީ [illegible] ކޯޓުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ކޯޓުގެ އިޚްތިޞާޞް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 1 ގައި އަދި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞް ޖަދުވަލު 5 ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަ ކަމެވެ.

(ށ) ދެވަނަ ކަމަކީ: މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞް ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 އަށް ބެލިއިރު، މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި އެކޯޓެއް ހިމެނޭ ޖުޣްރާފީ ދާއިރާގައި ހިނގާ އެންމެހައި ދަޢުވާ، މަދަނީ، އަދި އާއިލީ މައްސަލަތައް ހިމެނޭކަމާއި، މިއިން އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވަނީ، އެ ޖަދުވަލުގައި ނުވަތަ އެ ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ނުވަތަ އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތައް އެކަނިކަމާއި،

މިގޮތުން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ނުހިމެނޭގޮތަށް އިސްތިސްނާ ކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އާއިލީ މައްސަލައެއް ފިޔަވައި އެހެނިހެން މަދަނީ މައްސަލަތަކަށް ބަލާއިރު، މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށް ނުބެލޭނެކަމަށް، ހަމައެކަނި ސިވިލް ކޯޓަށް ޚާއްސަކޮށް ބެލޭނެކަމަށް، ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ ޖަދުވަލު 5 ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ "5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދުގެ ފައިސާ ހިފުން ނުވަތަ އެއަދަދުގެ މަތީ ހިފުން މައްސަލަތައް" އެކަނިކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

އެހެންކަމުން، 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދުގެ ފައިސާ ހިފުން ނުވަތަ އެއަދަދުގެ މަތީ ހިފުން މައްސަލައެއް ފިޔަވައި އެހެނިހެން އެންމެހައި މަދަނީ މައްސަލައެއް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް، [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށްވެސް ދީފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމުން، މަދަނީ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން ސިވިލް ކޯޓަށް ވަކި އިޚްތިޞާޞްއެއް ދީފައިވާ މައްސަލަތަކަކީ 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދުގެ ފައިސާ ހިފުން ނުވަތަ އެއަދަދުގެ މަތީ ހިފުން މައްސަލައެއް އެކަނިކަން ފާހަގަކުރެވޭތީވެ، ވިޔަފާރީގެ މައްސަލަތަކާއި، ޢަޤްދުގެ މައްސަލަތަކާއި ދަރަނީގެ މައްސަލަތަކާއި އަދި އިންޝުއަރެންސް މައްސަލަތަކަކީ އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި

ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދު ނުވަތަ މުދަލުގެ އަގު 5,000,000 (ފަސް މިލިއަން) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން މަތީގެ އަދަދަކަށް ނުވާނަމަ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށްވެސް ބެލޭނެ މައްސަލަތަކެއްކަން އެނގެން އޮތުމުންނެވެ.

(ހ) [illegible] [illegible]: ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނު) ގެ ޖަދުވަލު 5 ގެ 3 ގައި "މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ކޮންމެ ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސް، ވަކި ދަރަޖައިގެ ގޮތުން ކުރިމަތިވާ އަންނަނިވި މައްސަލަތައް، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓެއްގެ ގޮތުގައި ބަލާނީ އަދަދެއްގެ ޢިޚްތިޞާޞް [illegible] [illegible] [illegible]"، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި، "އެ ދަރަޖައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]". [illegible] [illegible] އެނގޭކަމާއި،

އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ މައްސަލައަކީ ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް އާއި އަޙްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެފަރާތަށް [illegible] މައްސަލައެއްކަމަށްވާތީ، އެއްބަސްވުން ފުރިހަމަ ކުރުމާގުޅޭ ބިމެއް ކުއްޔަށް ދިނުމަށް ކަމާއި، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެއްފަރާތުން އަދާކުރަންޖެހޭ ޖޫރިމަނާ އަދި ނުކުރުމުން [illegible] ފައިސާގެ ބަދަލުގައި އެއްބަސްވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ މާއްދާއް އަދި ސަރުކާރާ އެއްބަސްވުމުގައި އަދި މިދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައިވާ އެއްބަސްވުން އެއްބަސްވުމުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ އުސޫލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމެއް [illegible] މި އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގޭތީ، އަދި އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] މައްސަލަ [illegible] [illegible] ވަކި ކޯޓެއް އެއްބަސްވުމުގައި ކަނޑައަޅާފައި ނުވުމުން، މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ ޢިޚްތިޞާޞް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރެވެ.

އެހެންކަމުން، ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ފައިސާގެ އަދަދަށް [illegible] އެ މައްސަލައަކީ ހުޅުމާލޭ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް

އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ މައްސަލައެއްކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނާތީއާއި އަދި އެ ކޯޓުން އެމައްސަލަ ބެލުމަށް ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ގޮތުން ހުރަސް އެޅޭފަދަ އެއްވެސް ސަބަބެއް ފެންނާން ނެތުމާއެކު، އިސްތިއުނާފުވެރިޔާގެ މިވާ ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމުމުގައި ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ނުކުތާއެއް ކަމުގައި ނުވަތަ އުނިކަމެއް އޮތް ކަމަކަށް މި ކޯޓަށް ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤަވާޢިދުތަކުން ފާހަގަ ނުކުރެވުނު ކަމެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްތިއުނާފުން ކުރުވުން ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމްކުރީ، ހުޅުމާލެ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 308/HMC/2013 ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެކޯޓު ޕްރޮސެސް ބަލައިގަތުމަށް ޙިމާޔަތްދޭ ގޮތުން ހުށަހެޅި ނަންބަރު މައްސަލަ ބަލައިނުގަތުން މި ކޯޓަށް ކޯޓުން ކުރެއްވުމަށް ބާކީކޮށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތުމާއެކު މި ކޯޓުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތުގެ އިއްވާފައިވާ ހުކުމާއި އެއްގޮތް ހުކުމް ކުރީމެވެ.